

Sprievodná správa

Súťažný návrh rieši vytvorenie pešej zóny tvorenej meštianskymi domami z južnej strany a zo severnej strany immaculátou, radnicou, renesančnou zvonnicou, rímskokatolíckym kostolom a múzeom Petzvala. Sponechaním a potvrdením v riešenom priestore dominantnosti renesančnej zvonice a rímskokatolíckeho kostola. Novým doplnkovým prvkom je rozšírenie námestia a osadenia zrkadlového prístrešku s javiskom, zázemím a časťou hľadiska. Návrh rieši osadenie fontány pri zvonici a vianočného stromu pri radnici. Pešia zóna je riešená od napojenia zo západnej strany na cestu I/77 a končí pri katolíckom kostole. Pred múzeom Petzvala je navrhovaný miniamfiteáter. Návrh rieši vytvorenie miestnej komunikácie s napojením na cestu I/77 severne od katolíckeho kostola, s napojením parkovacieho domu pod rozšíreným námestím, s trasovaním komunikácie medzi kostolom a múzeom Petzvala, s následným napojením na ul. Petzvalovu s jestvujúcimi a navrhovanými parkoviskami.

Pešia zóna je riešená s obmedzeným dopravným prístupom (časové obmedzenie pre zásobovanie – ranné hodiny), zásobovanie meštianskych objektov zabezpečiť prevažne cez dvorový trakt od ulice Mierovej. Navrhovaná pešia zóna je riešená bez parkovania automobilov, určená je pre peších. Parkovanie v hromadnom parkovacom dome a parkoviskách mimo pešiu zónu.

Urbanistické riešenie – ulica Petzvalova v rámci navrhovanej pešej zóny ostáva v pôvodnej historickej polohe s členením chodníka pozdĺž meštianskych domov, zeleného pásu so stromovou alejou a vjazdmi, priestoru komunikácie. Navrhované je rozšírenie dláždenej plochy k radnici a areálu katolíckeho kostola. Jestvujúce námestie medzi zvonnicou a radnicou je riešené so zväčšením o prístrešok s javiskom a hľadiskom. Tvar prístrešku umožňuje prehľad z námestia na evanjelický kostol a jestvujúcu zeleň. Námestie bude plniť funkciu zhromažďovaciu, kultúrno-spoločenskú, sezónnych podujatí, vysupenie pouličných umelcov a pod.. Areál rímsko-katolíckeho kostola je riešený so začlenením do pešej zóny – sprístupnením areálu, s ponechaním jestvujúcej aleje stromov, s vydláždením priestoru okolo kostola a doplnením o verejné osvetlenie, prvkov drobnej architektúry – lavičky, odpadkové koše, osadenie výtvarného diela – plastiky medzi kostolom a renesančnou zvonnicou. Východná časť riešeného územia je s funkciou miestnej komunikácie s jestvujúcimi parkoviskami pred farou a navrhovaným parkovacím dvojpodlažným objektom. Miestna komunikácia je riešená od cesty I/77, po križovatku na ul. Mierovú a v pokračovaní ul. Petzvalovej.

Dopravné riešenie – vytvorením pešej zóny s obmedzeným prístupom automobilovej dopravy a vylúčením parkovania v pešej zóne je potreba dopravného sprístupnenia ostatnej časti mesta. Návrh rieši vytvorenie miestnej komunikácie s pôvodným napojením na cestu I/77, sprístupnením parkovacieho domu pod námestím, trasovanie komunikácie medzi kostolom a múzeom Petzvala, s napojením na jestvujúcu komunikáciu ul. Petzvalovu s obojsmerným napojením na ulicu 1. Mája. Jestvujúcu

jednosmernú komunikáciu pri múzeu navrhujeme využiť na sprístupnenie podzemného parkoviska. Návrh ruší 9 kolmých parkovacích miest pri radnici, 17 kolmých parkovacích miest za radnicou a neoficiálnych 23 pozdĺžnych parkovacích miest pozdĺž komunikácie ul Petzvalova, pred farou návrh ponecháva kolmé parkovacie miesta.

Navrhované parkovacie miesta sú riešené:

- parkovací dom pod námestím 103 (s ponechaním jestvujúcich 10 parkovacích miest)
- dvojpodlažné parkovisko pri múzeu 32 parkovacích miest
- spolu je novonavrhovaných 135 parkovacích miest (zrušených 26, rozdiel 109 miest)
- doporučené vytvorenia parkovacieho domu severne od radnice za cestou I/77 v polyfunkčnom objekte – podľa územného plánu

Parkovací dom – je riešený pod rozšíreným námestím, s prístupom od miestnej komunikácie napojenej na cestu I/77. Riešený je s jedným nadzemným podlažím a dvoma podzemnými podlažiami. V úrovni vjazdu – je 33 parkovacích miest, v úrovni 1. suterénu 34 parkovacích miest a v úrovni 2. suterénu 36 parkovacích miest. V rámci parkovacieho domu je umiestnené schodisko a osobný výťah do úrovne prízemnia, vonkajším schodiskom a rampou je sprístupnené navrhované námestie s prestrešením.

Dvojpodlažné parkovisko pri múzeu – je riešené s podzemným parkovaním 16 parkovacích miest + s možnosťou parkovania bicyklov a motoriek, s prístupom zo severnej strany od jednosmernej komunikácie. Parkovanie vonkajšie je riešené s južným prístupom od ul. Petzvalova - 16 parkovacích miest + s možnosťou parkovania bicyklov a motoriek.

Architektonické prvky

Trvalkový vyvýšený záhon – je riešený v rámci pešej zóny pred meštianskymi domami v pôvodnej ploche zelene a línii stromovej aleje. Vyvýšený záhon je volený z dôvodu zvýšenej estetickej hodnoty pešej zóny s výsadbou kvetín a kríkov - trvaliek. Sortiment trvaliek má byť časovo farebne a proporčne premenlivý a dynamický počas celého roka. Konštrukcia záhonu je navrhované z kameňa - žuly, kamenné palisády a rohové kamenné prvky so svietidlom – podsiecujúce stromy a trvalky. Súčasťou záhona je osadenie lavičky – drevenej konštrukcie

Fontána – dotvára námestie o vodný prvok s osadením v rohu námestia pri zvonici. Fontána je riešená z prírodného kameňa - žuly, s prevýšením od spevnenej plochy o 0,5m, a celkového vonkajšieho priemeru 5,0m. Pri fontáne je riešené osadenie lavičiek.

Zrkadlový prístrešok – je riešený v severnej časti rozšíreného námestia, v pôdorysnom organickom tvare, architektonické riešenie návrhu prístrešku vstupuje do priestoru jednoduchou architektúrou plochej strechy s podoprením na 5 stĺpoch a konštrukcii stien zázemia, dominantné je riešenie podhľadu prístrešku a to „zrkadlom“ – nerezový plech s povrchovým prevedením - zrkadlový lesk. Zrkadlenie stropu dáva novú dimenziu priestoru: zdvojnásobuje plochu priestoru, opticky zdvojnásobuje výšku prestrešeného priestoru, a zároveň je to všetko naopak.

Navrhovaný zrkadlový prístrešok prestrešuje stále javisko, časť hľadiska, zázemie so šatňami účinkujúcich, pohotovostným WC pre účinkujúcich, skladom mestského mobiliáru. Skladovať mobiliár je možné aj pod javiskom.

Konštrukcia prestrešenia je navrhovaná: nerezové stĺpy so zrkadlovým leskom s priemerom 150mm. Konštrukcia strechy je riešená z ocelového zvaraneého roštu z valcovaných ocelových profilov. Strešná krytina je navrhovaná z falcovaného títanzinkového plechu predzvetralého (šedozelená matná farba), uložená na odvetrávacej podložke a následne na OSB doske. Podhl'ad a bočný lem - v 45° sklone je navrhovaný z nerezového plechu hr. 0,8mm, s povrchovým prevedením 2R (III d) valcovaný za studena so zrkadlovým leskom, tabuľa rozmeru 1,25 x 2,5m, prilepená na OSB dosku – ktorá je kotvená do nosného a pomocného roštu pre podhl'ad. Na strešnú konštrukciu je možnosť osadenia fotovoltaiických solárnych článkov (batérie do zázemia) pre sebestačnosť na nočné osvetlenie priestoru.

Navrhovaný zrkadlový prístrešok je súčasťou námestia tvarovanie a osadenie umožňuje prehľad na evanjelický kostol. Z námestia je prístup schodiskom a rampou k jestvujúcemu chodníku na ul. Letná. Rozšírenie námestia a konštrukcia zázemia javiska odhlučňujú priestor námestia od vplyvu hluku cesty I/77.

Miniamfiteáter - je navrhovaný pred objektom múzea Petzvala, na svahovitom teréne je riešené osadenie trojstupňového hl'adiska s lavicami. Funkcia príhovoru sprievodcu pre organizované skupiny turistov a atraktívneho sedenia.

Sadovnicke úpravy

V okolí existujúcich drevín, bude potrebné vykonávať navrhované stavebné činnosti veľmi opatrne, predovšetkým pri použití mechanizácie. Tieto stavebné činnosti zahŕňajú demolácie betónových chodníkov, osadenie lavičiek a ostatného mobiliáru, budovanie nových chodníkov a terénne modelácie. Dané práce je nutné minimalizovať a vykonávať ľahkou technikou prípadne ručne.

Koreňové nábehy je potrebné zabezpečiť proti komprimácii a mechanickému poškodeniu prostredníctvom ohrádok, mreží, oplotenia alebo iného dostupného materiálu. Všetky výkopové práce vrátane skrývky ornice nesmú zasahovať aktívnu koreňovú zónu drevín, vo výnimočných prípadoch nie bližšie ako do 2,5m od koreňových nábehov a redukciu koreňovej sústavy maximálne o 30%. Kmene a koruny stromov pri stavebnej činnosti je potrebné zabezpečiť proti mechanickému poškodeniu vyviazaním, bednením, ochrannými bandážami a podobne. Všetky ochranné opatrenia je potrebné vykonávať v súlade s odbornými záhradníckymi postupmi.

Výsadba drevín

Pri transporte musia byť sadenice vhodnými podmienkami chránené pred prehriatím, vysušením, mrazom a mechanickému poškodeniu. Dreviny je optimálne vysádzať ihneď po dodaní na stanovisko.

Výsadba drevín sa vykonáva do vopred vyhl'bených výsadbových jám. Výsadbová jama by mala optimálne mať 1,5 násobok veľkosti koreňového balu a mala by byť dostatočne veľká na to ,aby koreňový systém voľnokorenných sadeníc bol voľne rozprestrený. Schopnosť drenážovania vody musí byť zabezpečená prirodzene alebo vytvorením drenážnej vrstvy zo zmesi zeminy a štrku.

Pred zasypaním jamy substrátu je potrebné čiastočné ukotvenie kotviacich kolov, tak aby nedošlo k poškodeniu koreňov sadenice. Jama sa postupne zasypáva substrátom po menších vrstvách s následným utužením do takej výšky aby neboli zahrnuté koreňové krčky. Nasleduje konečné ukotvenie kolov a vyviazanie dreviny. Pre kry a sadenice stromov nižšieho vzrastu sa zatĺka 1 alebo dva koly na šikmo s uviazaním ku kmeňu. Zálievka sa aplikuje počas výsadby do jamy kvôli minimalizácii vzduchových pórov v substráte.

Založenie záhonov

Plochy na založenie trvalkových záhonov musia byť vopred pripravené bez zvyškov stavebného alebo iného odpadu a odstráneným pôvodným porastu.

Osadenie rastlín sa realizuje podľa odporúčaných výsadbových sponov, ktorými sú:

K-kostrová trvalka (1-3 ks skupinovanie, 5-7x opakovanie, spon 60x60 cm)

S-skupinová trvalka (5-9 skupinovanie, 7-9x opakovanie, spon 40x40 cm)

V-výplňová trvalka (10-15 skupinovanie, 10-15x opakovanie, spon 30x30 cm)

Jednotlivé záhony sú v osadzovacom pláne označené A – I a v tabuľke je uvedený počet rastlín každého druhu na záhon. Do vytýčených plôch osádzame náhodne jednotlivé skupiny rastlín v poradí Kostrové – Skupinové – Výplňové. Ihneď po výsadbe je potrebná závlaha a neskôr len dlhých obdobiach sucha v závislosti od počasia a pôdnych podmienok.

Cibuľoviny sú vysádzané náhodne po celej ploche záhona, väčšie (tulipány, narcisy, cesnaky) v tuffoch po 1-3 do jedného hniezda a menšie (scily) po 3 – 5 do jedného hniezda, Optimálny termín pre sadenie cibuľovín je jesenné obdobie od septembra do októbra.

Založenie trávnik

Plocha určená na revitalizáciu trávnik musí byť vopred pripravená odstránením nepotrebných materiálov, kameňov a pôvodného porastu (mačiny. Nasleduje skyprenie pôdy, obrobenie pôdy vláčením, hrabaním a frézovaním. Úprava pôdnych podmienok zapracovaním piesku do vopred rozprestrenej ornice alebo navezením vhodného substrátu pre výsev trávnikov, jeho následným valcovaním a uhrabaním. Nasleduje výsev trávnej zmesi. Výsevek osiva by mal byť v prepočte 30 g/m². Zmes trávneho osiva musí byť prispôsobená miernej záťaži zašľapávaním. Termín vhodný na zakladanie trávnik výsevom je optimálne jar (2. polovica apríla až prvá polovica mája) alebo jeseň (polovica augusta až 1. polovica septembra). Počas letných mesiacov je výsev možný len s istým zabezpečením častej a dostatočnej závlahy.

Rozvojová a údržbová starostlivosť o výsadby

Výsadby drevín

Pravidelná závlaha podľa priebehu počasia

Prípadná chemická ochrana proti škodcom a hubovým ochoreniam

Kontrola a prípadná oprava kotviaceho systému

Odstraňovanie planých výhonov, vykonaný výchovný a zdravotný rez

Pravidelné zried'ovanie letnej a zimnej závlahovej misy

Pravidelná dosadba po neujatých alebo z iných príčin odstránených jedincoch

Trávny porast

Pravidelná kosba 1 – 2x za týždeň na výšku 4 – 5 cm

Vertikutácia – prerezanie trávnik
Aerifikácia – prevzdušnenie trávnik
Závlaha optimálne skoro ráno, podľa priebehu počasia
Prísevy, hrabanie opadaného listia, čistenie

Trvalkové záhony

Počíta sa asi s piatimi zásahmi za rok s týmito krokmi:

Odplevelenie

Zostrih a redukcia rozrastených druhov

Jednorázový spätný rez v období predjari

Spevnené plochy – sú navrhované podľa funkcie priestoru z kamennej dlažby. Pešia zóna – námestie a komunikácia pešej zóny v kombinácii žulových kociek – mačacích hláv (0,12/0,12/0,12m) – vytvorenie pruhou, s veľkoplošnou štvorcovou žulovou dlažbou (0,3/0,3/0,08m) výplň medzi pruhmi. V tvarovaní veľkých štvorcov 4/4m s diagonálnym usporiadaním. Chodníky z veľkoplošnej žulovej dlažby (0,25/0,125/0,08m), ukladanej do tehličkového tvaru - väzby.

Priestor okolo rímsko- katolíckeho kostola a pred múzeom Petzvala - žulové kocky (0,1/0,1/0,1m)

Dlažba je navrhovaná s uložením do štrkového lôžka (zabezpečujúce protišmykovosť a zároveň odvádzanie povrchových vôd do podlažia). Dlažba je navrhovaná lemovaním kamenným obrubníkom osadenom do betónového lôžka s bočnou oporou, s hornou hranou v úrovni dlažby.

Prvky drobnej architektúry – stĺpy a svietidlá verejného osvetlenia, lavičky, odpadkové koše, informačné tabule a pod. je doporučené použiť typové prvky mestského mobiliáru od špecializovaných výrobcov s certifikátmi.